

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 10 §:n 3 momentti sekä 32 f—32 h §,
sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 3 momentti laissa 548/2018, 32 f § laissa 532/2017, 32 g § laissa 1050/2020 sekä 32 h § laeissa 532/2017 ja 548/2018,
muutetaan 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 32 a ja 32 c—32 e §, 32 j §:n 1 ja 2 momentti, 49 §:n 2 momentti, 51 § ja 57 §:n 2 momentin 2 kohta,
sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 1 momentti laissa 1114/2021, 10 §:n 1 momentti ja 32 e § laissa 548/2018, 32 a § laeissa 532/2017, 548/2018 ja 1050/2020, 32 c §, 32 j §:n 1 ja 2 momentti sekä 57 §:n 2 momentin 2 kohta laissa 532/2017, 32 d § laeissa 532/2017, 1220/2020 ja 1114/2021, 49 §:n 2 momentti laissa 1050/2020 sekä 51 § laissa 1126/2022, sekä
lisätään lakiin uusi 32 k § seuraavasti:

9 §

Ammatillisen koulutuksen määräraha

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammatillisen koulutuksen järjestäjille rahoitusta ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa ja oppivelvollisuuslaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi valtion talousarvioon otettavan määrärahan ja 9 a §:n 1 momentissa säädetyn kuntien rahoitusosuuden rajoissa (*ammattillisen koulutuksen määräraha*). Rahoituksena myönnetään laskennallista perusrahoitusta sekä harkinnanvaraista rahoitusta.

10 §

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnettävä rahoitus ja kunnan valtionosuus

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään ennen varainhoitovuoden alkua tehtävällä päätöksellä laskennallista perusrahoitusta 32 a §:n mukaisesta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista. Lisäksi voidaan myöntää harkinnanvaraista rahoitusta. Harkinnanvaraista rahoitusta voidaan erityisestä syystä myöntää myös varainhoitovuoden aikana.

3 a luku

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määräytymisperusteet

32 a §

Laskennallinen perusrahoitus

HE 161/2024 vp
SiVM 13/2024 vp
EV 180/2024 vp

Laskennallisen perusrahoituksen kokonaismäärä saadaan, kun ammatillisen koulutuksen määrärahasta vähennetään 32 h §:ssä tarkoitettu harkinnanvaraisen rahoituksen euromäärä.

Laskennallisen perusrahoituksen määräytymisperusteet ja niiden osuudet laskennallisesta perusrahoituksesta ovat seuraavat:

- 1) toteutuneet opiskelijavuodet, 50 prosenttia;
- 2) suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet ja tutkintojen lukumäärä, 30 prosenttia;
- 3) tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden jatko-opiskelu korkeakoulussa ja työllistyminen, 18 prosenttia;
- 4) opiskelijapalaute, 1 prosentti;
- 5) työelämäpalaute, 1 prosentti.

Opetushallitus vastaa opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämisestä.

Perusrahoituksen määräytymisestä, painotuksesta ja laskennasta sekä opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämisestä ja painotuksesta annetaan tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

32 c §

Toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävä perusrahoitus

Toteutuneita opiskelijavuosia painotetaan seuraavilla perusteilla:

- 1) tutkintorakenteeseen kuuluvien eri tutkintojen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen järjestäminen;
- 2) tutkintotyyppi;
- 3) opiskelijan lähtötaso.

Toteutuneita opiskelijavuosia korotetaan lisäksi seuraavilla perusteilla:

- 1) vaativan erityisen tuen järjestäminen;
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:n mukaisen majoituksen järjestäminen.

Rahoituksen perusteena käytettävien toteutuneiden opiskelijavuosien määrä ei voi ylittää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua opiskelijavuosien enimmäismäärää niiden opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oppivelvollisuuslain 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen.

Opiskelijavuosi luetaan sen koulutuksen järjestäjän suoritteeksi, joka on laatinut opiskelijan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitetun henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman tai joka vastaa koulutuksen järjestämisestä mainitun lain 8 §:ssä tarkoitetussa ammatilliseen tehtävään valmistavassa koulutuksessa.

Toteutuneiden opiskelijavuosien painotuksen laskennasta sekä 1 ja 2 momentissa säädettyjen perusteiden kertoimista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

32 d §

Suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävä perusrahoitus

Tutkintoja painotetaan kertoimella, joka perustuu tutkinnon suorittajan perustasteen jälkeiseen koulutukseen. Perusrahoituksessa otetaan huomioon enintään 120 osaamispistettä kyseisen ajanjakson rahoituksen perusteena olevaa opiskelijavuotta kohti.

Tutkinnon osan osaamispisteet luetaan sen koulutuksen järjestäjän suoritteeksi, joka on laatinut opiskelijan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitetun henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman. Tutkinto luetaan sen koulutuksen järjestäjän suoritteeksi, joka on antanut ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitetun tutkintotodistuksen. Jos tutkinto on järjestetty ammatillisesta koulutuksesta annetun

lain 27 §:n 1 momentissa tarkoitetun oppisopimuskoulutuksen perusteella, tutkinto luetaan kuitenkin sen järjestäjän suoritteeksi, joka on toiminut oppisopimuskoulutuksen hankkijana.

Tutkinnon osien osaamispisteitä ei oteta huomioon perusrahoituksessa, jos ne on tunnustettu aiemmin hankitun osaamisen perusteella siten, että opiskelija ei ole osoittanut osaamistaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:ssä tarkoitetulla tavalla näytössä tai muulla tavoin. Tutkinnon osien osaamispisteet otetaan kuitenkin huomioon perusrahoituksessa, jos tutkinnon osan osaamisen arviointi on suoritettu mainitun lain 30 §:n nojalla hankitun koulutuksen yhteydessä.

Suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskentaperusteista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

32 e §

Harkinnanvarainen rahoitus

Harkinnanvaraisena rahoituksena voidaan myöntää:

- 1) eduskunnan päättämät kohdennukset ja lisäykset;
- 2) strategisen kehittämisen rahoitus;
- 3) koulutuksen järjestämiskustannuksiin liittyvistä syistä ja muista välttämättömistä tarpeista aiheutuvat rahoituksen korotukset;
- 4) edellisen varainhoitovuoden korjaukset ja oikaisut.

Strategisen kehittämisen rahoituksen osuuden enimmäismäärä ammatillisen koulutuksen määrärahasta päätetään vuosittain valtion talousarviossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää harkinnanvaraisesta rahoituksesta hakemuksesta tai omasta aloitteestaan.

Harkinnanvaraisen rahoituksen myöntämisperusteista voidaan säätää opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

32 j §

Uuden koulutuksen järjestäjän suoritteiden määrittely

Jos uusi järjestämislupa on myönnetty koulutuksen järjestäjien yhdistymisen, jakautumisen tai muun vastaavan toiminnan uudelleenjärjestelyn taikka koulutuksen järjestäjän oikeushenkilöä koskevan muutoksen vuoksi, koulutuksen järjestäjän laskennallinen perusrahoitus määräytyy uudelleenjärjestelyn kohteena olleiden koulutuksen järjestäjien toteutuneiden suoritemäärien perusteella.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitetulle uudelle koulutuksen järjestäjälle myönnetään rahoitusta harkinnanvaraisena rahoituksena siihen asti, kunnes laskennallisen perusrahoituksen perusteena olevia toteutuneita suoritemääriä voidaan käyttää.

32 k §

Ammatillisen koulutuksen suoritteisiin perustuva rahoitus vuosina 2026—2028

Vuodesta 2025 vuoteen 2026 koulutuksen järjestäjän suoritteisiin perustuva laskennallinen rahoitus voi laskea enintään viisi prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen ja nousta enintään kymmenen prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen. Vuodesta 2026 vuoteen 2027 koulutuksen järjestäjän suoritteisiin perustuva laskennallinen rahoitus voi laskea enintään seitsemän

prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen ja nousta enintään kymmenen prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen. Vuodesta 2027 vuoteen 2028 koulutuksen järjestäjän suoritteisiin perustuva laskennallinen rahoitus voi laskea enintään kymmenen prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen ja nousta enintään kymmenen prosenttia suhteutettuna kaikkien koulutuksen järjestäjien rahoituksen muutokseen.

Vuoden 2025 suoritteisiin perustuvalla laskennallisella rahoituksella tarkoitetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien, tutkinnon osien osaamispisteiden ja koko tutkintojen, tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun sekä opiskelija- ja työelämäpalautteen perusteella saatua rahoitusta. Vuosien 2026—2028 suoritteisiin perustuvalla laskennallisella rahoituksella tarkoitetaan laskennallisen perusrahoituksen toteutuneiden opiskelijavuosien, tutkinnon osien osaamispisteiden ja koko tutkintojen, tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun sekä opiskelija- ja työelämäpalautteen perusteella saatua rahoitusta.

49 §

Rahoituksen laskemisessa käytettävien suoritteiden määrän vahvistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa ammatillisen koulutuksen seuraavan varainhoitovuoden 32 a §:n 2 momentin perusteella määräytyvän laskennallisen perusrahoituksen perusteena käytettävien suoritteiden määrän sekä 32 i §:n 1 momentissa tarkoitettujen arvonnäkökorvausten euromäärän koulutuksen järjestäjien 58 §:n nojalla toimittamien tietojen perusteella. Ne suoritteet, joita ei ole ilmoitettu säädetyssä määrääjässä, voidaan jättää rahoituksen perusteena huomioon ottamatta.

51 §

Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa 50 §:ssä tarkoitettua rahoituksen käyttökustannuksiin ja 32 i §:n 1 momentissa tarkoitettua arvonnäkökorvauksen kunnalle tai muulle 1 ja 2 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle. Valtionosuuksien, korvausten ja muun rahoituksen maksamisesta säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 46 §:ssä. Valtionavustus maksetaan koulutuksen järjestäjälle kalenterivuoden loppuun mennessä. Tämän lain 32 i §:n 2 momentissa tarkoitettu arvonnäkökorvaus maksetaan varainhoitovuoden loppuun mennessä.

57 §

Valtionapuviranomainen

Opetushallitus on valtionapuviranomainen:

2) ammatillisen koulutuksen kehittämistä, kokeilua ja toiminnan käynnistämistä sekä toimintaan liittyviä tarpeellisia erityistehtäviä koskeissa asioissa, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin päättä;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.
Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelle 2026 myönnettävässä rahoituksessa.

Helsingissä 30.12.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz